

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Рада молодих вчених НУВГП

**Міжнародна науково-практична конференція молодих
науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти**

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ НАУКИ»
ЗБІРНИК ТЕЗ
11–12 травня 2023 року**

Рівне 2023

Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти, м. Рівне, 11–12 травня 2023 року. Рівне : НУВГП, 2023. 763 с.

ISBN 978-966-327-555-0

Редакційна колегія

Мошинський В. С., д.с.-г.н., професор, ректор Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП); **Савіна Н. Б.**, д.е.н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП; **Осадча О. О.**, д.е.н., професор, голова Ради молодих вчених НУВГП; **Куницький С. О.**, к.т.н., старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-дослідної частини НУВГП; **Приходько Н. В.**, к.т.н., доцент кафедри водної інженерії та водних технологій НУВГП.

Рекомендовано до видання вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування.

Протокол № 5 від 26 травня 2023 р.

ISBN 978-966-327-555-0

© Національний університет водного господарства та природокористування, 2023

Бездітко Л. В.	Епізоотична ситуація щодо сказу свійських і диких тварин в Житомирській області	634
Бондар А. В., Герасимчук Л. О.	Кроки для зменшення обсягів відходів	637
Бондаренко Л. В.	Мінеральні елементи в годівлі креветок	639
Гончар М. В., Панцирева Г. В.	Господарсько-цінні характеристики зерна нуту	642
Демиденко Д. Р., Єжель І. М.	Оцінка алелопатичних властивостей однорічних квітково-декоративних рослин родини Asteraceae при їх спільному вирощуванні	645
Дем'янчук С. А., Герасимчук Л. О.	Чиста питна вода як ціль сталого розвитку	650
Єжель І. М.	Оптимізація освітнього процесу в умовах змішаного навчання під час викладання біології	653
Зарічнюк І. Р., Нестерчук Н. Є.	Застосування сучасної методики масажу Гуаша при остеохондрозі шийного відділу хребта	656
Калініченко К. О., Герасимчук Л. О.	Екологічно відповідальне будівництво доріг ТОВ «Будівельна компанія «Сарагас Клан»	659

Лісостепу України. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 1(20). С. 5–15. 6. Мазур В. А., Панцирева Г. В., Мордванюк М. О., Затолочний О. В. Вплив технологічних прийомів вирощування на польову схожість та виживаність нуту в умовах правобережного Лісостепу України. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 3 (22). С. 5–13.

УДК 371.134:373

Демиденко Д. Р., здобувач вищої освіти третього рівня (Український Державний Університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ), **науковий керівник: Єжель І. М., кандидат біологічних наук, старший викладач** (Український Державний Університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ)

ОЦІНКА АЛЕЛОПАТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ОДНОРІЧНИХ КВІТКОВО-ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН РОДИНИ ASTERACEAE ПРИ ЇХ СПІЛЬНОМУ ВИРОЩУВАННІ

У зв'язку з активним культивуванням на півночі України квітково-декоративних, а саме айстрових актуальним є вивчення їх впливу на інші види рослин. Але алелопатичні властивості цих рослин майже не досліджувались.

Кожна рослина характеризується в алелопатичному відношенні двома головними властивостями: здатністю утворювати й виділяти в середовище фізіологічно-активні речовини – коліни, а також створювати умови, що сприяють нагромадженню їх у середовищі; алелопатичною толерантністю, або здатністю переносити активні виділення інших рослин чи

свої власні (аутоалейрантність) і потребувати певного вмісту колінів у середовищі [1, с. 198].

Наявність корневих виділень доведено дослідями з застосуванням методу мічених атомів. Визначення алелопатичних властивостей рослини пов'язане з великими методичними труднощами. роль алелопатії в природних умовах непостійна. Хімічну природу колінів досліджено дуже мало.

Виходячи з вищенаведеного, метою нашого дослідження було вивчити алелопатичні властивості однорічних квітково-декоративних рослин при їх спільному вирощуванні [2, с. 38].

Перед мною стояли наступні завдання: 1) вивчити вплив алелопатично-активних речовин представників родів *Centaurea*, *Cosmos* та *Ageratum* на ріст та розвиток рослин при їх сумісному зростанні; 2) оцінити біологічну алелопатичну активність виділених росли.

Об'єктами дослідження були: Космея махрова (*Cosmos bipinnatus*), Агератум блакитне хутро (*Ageratum mexicanum Blue Mink*), Волошка махрова (*Centaurea cyanus*).

Дослідні рослини зростали в м. Києві. Дослідження проводились протягом 2022р. Схема посадки 40х40 см дозволяла значно знизити міжвидову та внутрішньовидову конкуренцію. Усі рослини зростали в однакових ґрунтово-кліматичних умовах. Морфометричні показники визначала за загальноприйнятими методами. Водні витяжки готувала з подрібненого рослинного матеріалу на водяній бані. В кожну чашку Петрі помістила 10 шт. насінин кожної рослини. В інші три чашки Петрі помістила по 5 насінин однієї рослини з іншою для сумісного пророщування. «Підґрунтям» слугувала звичайна марля, промочена водою. Дані статистично обробила у формі таблиць.

Метою мого експерименту було виявити вплив сумісного пророщування родини Asteraceae (Айстрові) на якість проростків. Результат оформлений у вигляді таблиць.

Також я дослідила умови, визначила відсоток схожості та вплив досліджуваних рослин при сумісному пророщуванні. Дані оформила у вигляді таблиці.

Таблиця 1

«Вплив сумісного пророщування на якість проростків»

Об'єкт	Умови	Розмір кореня		Розмір пагона	
		Варіанти	Середнє значення	Варіанти	Середні значення
Космея махрова (Cosmos bipinnatus)	Окремо: проросли досить добре; При сумісному пророщуванні: добре	20–30 мм	25 мм	40–50 мм	45 мм
Агератум «Блакитне хутро» (Ageratum mexicanum Blue Mink)	Окремо: не проросли добре; При сумісному пророщуванні – не проросли.	15–15 мм	15 мм	25–35 мм	30 мм
Волошка махрова (Centaurea cyanus)	Окремо: добре поросла; При сумісному пророщуванні: досить добре проросли.	40–50 мм	45 мм	20–25 мм	22,5 мм

Таблиця 2

Вплив сумісного пророщування на кількість проростків

Об'єкт	Умови	Кількість проростків	% схожості (від загальної к-сті насінин)
1	2	3	4
Космея махрова (Cosmos bipinnatus)	Цвітіння триває з липня до заморозків; Холодостійка, світлолюбива, відносно посухостійка культура, до ґрунтів не вибаглива. Вирощують прямим посівом у відкритий ґрунт на кінці квітня – на початку травня.	Кількість проростків у моєму дослідженні ~5	90%
Агератум «Блакитне хутро» (Agertum mexicanum Blue Mink)	Світлолюбива, теплолюбива культура, віддає перевагу легким, нейтральним, вміру родючим ґрунтам. При температурі 20-22С сходи з'являються через 8-12 днів. Посів на розсади проводять у березні-квітні.	Не проросло жодного проростка.	0%
Волошка махрова (Centaurea cyanus)	Світлолюбива, холодостійка, відносно посухостійка культура, кращої декоративності досягає на легких, поживних та нейтральних ґрунтах. Сіяння проріджують на відстані 15–20 см одне від одного.	Кількість проростків - 2	33%

На основі отриманих результатів можна підвести підсумки:

1) Проростки мають більший розмір при окремому пророщуванні;

2) Космею і волошку можна вирощувати поряд; а з агератумом не рекомендується;

3) З об'єктів дослідження *Cosmos bipinnatus* виявилась більш стійкою до впливу колінів інших рослин та розмір пагона досяг 45 мм;

4) З досліджуваних рослин, *Agertum mexicanum* найбільше виявив алелопатичні властивості;

5) Відсоток схожості (90%) найбільшим виявився в *Cosmos bipinnatus*.

1. Гродзинский А. М. Основи хімічної взаємодії рослин. К. : Наук. думка, 1992. 198 с. 2. Юрчак Л. Д. Алелопатична взаємодія рослин ароматичних видів з іншими видами при їх сумісному вирощуванні. *Физиология и биохимия культ. растений*. 2001. № 1. Т. 33. С. 38.